

KARMA

SADHGURU

KARMA

A YOGI'S GUIDE TO
CRAFTING
YOUR DESTINY

SADHGURU

KARMA

JOGA MĀCĪBA PAR
LIKTEŅA VEIDOŠANU

ZVAIGZNE ABC

615.85(035)
Sa 120

**SADHGURU
KARMA**

A Yogi's Guide To Crafting Your Destiny

Copyright ©2021 by Sadhguru

This translation published by arrangement with Harmony Books,
an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC
and with Synopsis Literary Agency.

Book design by Andrea Lau.

Jacket design by Anna Bauer Carr.

All rights reserved.

No angļu valodas tulkojušas *Krista Anna Belševica* un *Meldra Āboliņa*.

Konsultants *Ansis Jurgis Stabingis*, psihoterapeits, apzinātības skolotājs.
www.aumprakse.lv

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Krista Anna Belševica, 2023

© Tulkojums latviešu valodā, Meldra Āboliņa, 2023

© Izdevums, literārā apdare, mākslinieciskais noformējums,

Apgāds Zvaigzne ABC, 2023

ISBN 978-9934-31-917-4

Visiem meklētājiem...

Iekšējais ceļojums pa kartē neiezīmētu ceļu var izrādīties
pretrunīgu domu, emociju, pieredžu un darbību pilns.
Šī grāmata tiecas izkļiedēt dūmaku, ko šīs pretrunas radījušas
patiesības meklētāju sirdīs un prātos.

Saturs

Atšķetināt karmu. Ievads	9
--------------------------	---

PIRMĀ DAĻA

<i>Piezīme lasītājam</i>	17
Pirmā nodaļa. Karma: mūžīgā mīkla	19
Otrā nodaļa. Griba un vēlmes – karmas pamats	36
Trešā nodaļa. Karma kā atmiņa	59
Ceturtā nodaļa. Lielā karmas noliktava	78
Piektā nodaļa. Kā tas viss sākās?	91

OTRĀ DAĻA

<i>Piezīme lasītājam</i>	103
Sestā nodaļa. Karma joga	105
Septītā nodaļa. Karma joga un fiziskais ķermenis	127
Astotā nodaļa. Karma joga un mentālais ķermenis	143
Devītā nodaļa. Karma joga un enerģijas ķermenis	160

TREŠĀ DAĻA

<i>Piezīme lasītājam</i>	189
Sarunas par karmu	191
Pēcvārds. Karma un kurtizānes rotas	215
Vārdnīca	221

Atšķetināt karmu. Ievads

Reiz bija tā.

Kādu dienu Šankarans Pillajs par desmit miljoniem dolāru nopirka laivu – četrdesmit pēdu garu supergreznu jahtu. Viņš nolēma aizvest savu jauno puertorikāņu sievu romantiskā kruīzā.

Bet kruīza laikā viņus piemeklēja nelaime. Jahta uzskrēja uz akmens un tika sadragāta.

Kamēr pilnīgi jaunā jahta grima okeānā, Šankaranam Pillajam ar sievu izdevās izglābties. Viņi peldēja līdz spēku izsīkumam, kamēr sasniedza kādu netālu salu – mazu smilšainas zemes gabaliņu, uz kura nekas neauga.

Šankaranam Pillajam un viņa sievai līdzī bija pāris konservu kārbu. Viņi zināja, ka ar to pietiks tikai dažām dienām. Abi bija sprukās.

Šankarans Pillajs nesatricināmā mierā iekārtojās jogas pozā, un viņa seja izstaroja rāmu garīgumu. Turpretim sieva bija pagalam uztraukusies.

“Mums ir beigas!” viņa šņukstēja. “Cik vien tālu sniedzas ska-tiens, nav manāmas ne cilvēku pēdas, ne kādas citas dzīvības pazī-mes – nav ne dzīvnieku, ne augu! Nav nekā! Ko mēs ēdīsim? Kā

tiksim prom? Cik briesmīgas beigas mūsu sapnim par laulības svētlaimi! Cik briesmīgas beigas mūsu dzīvei!”

Šankarans Pillajs nelikās traucēties – viņš turpināja sēdēt jogas pozā.

Viņa sieva brīnījās: “Kā tu vari tik mierīgi sēdēt? Vai tiešām nesaproti, ka esam nolemti iznīcībai un mirsim?”

Šankarans Pillajs pilnīgā mierā paskatījās uz sievu un teica: “Dārgā, neradi pati sev ciešanas. Pirms kāzām es tev neizstāstīju par savu pagātņi. Redzi, kad studēju Tenesī, paņēmu studiju kredītu. Pēc studiju beigšanas, neatdevis parādu, devos uz Ņujorku. Pēc trim mēnešiem kreditori mani tomēr atrada. Man izdevās aizlaisties uz Kaliforniju. Tur es gribēju nopirkt mašīnu un, tā kā arī mašīnas pirkšanai bija jāņem kredīts, nolēmu neknāpināties. Es iegādājos rolsroisu ar tīra zelta rotājumiem. Lai to izdarītu, paņēmu kredītu par diviem miljoniem. Pēc tam dzīve tur šķita diezgan sarežģīta, tāpēc es pārcēlos uz Oregonu. Kreditori man sekoja arī uz turieni. Tālāk mans ceļš veda uz Meksiku, kur atkal paņēmu kredītu par pieciem miljoniem mājas iegādei. Kreditori mani atrada pēc sešiem mēnešiem. Turpmāko tu jau zini: es apprecēju tevi un Teksasā par desmit miljoniem dolāru nopirku šo jahtu. Es pat pirmo iemaksu vēl neesmu samaksājis. Tādēļ neuztraucies. Esi mierīga. Nekrīti panikā. Viņi mūs atradīs. Vienmēr atrod.”

Šankarana Pillaja ticība tam, ka viņš tiks “atrasts” (vai, precīzāk, sapratne, ka viņš nekādā gadījumā neaizbēgs no kreditoriem!), ir fenomens, ko pārējā pasaule pazīst ar citu vārdu.

Karma.

Nenovēršams dzīves pamats. Mehānisms, kas paredz: no savas rīcības sekām izvairīties nav iespējams. Drūms un nepielūdzams cikls, kas, izrādās, mums seko ik uz soļa.

Lai arī pēc savas izcelsmes “karma” ir indiešu vārds, tas ir pārtapis par jēdzienu, kas iekļuvis ikvienā vārdnīcā. Tas atrodams ne tikai metafizisku rakstu krājumos un akadēmiskos traktātos, bet arī skaidrojošajās vārdnīcās visā pasaulē no ezoterikas līdz popkultūrai.

Kā gan šis sanskrita valodas jēdziens ir iekļāvies ikvienā pasaules valodā? Kas ir ietekmējis tā neparasto popularitāti un spēju pastāvēt cauri gadsimtiem?

Domāt var dažādi, taču galvenais iemesls, iespējams, ir šāds: karma ir vienīgais koncepts pasaulē, kas pamato cilvēka apjukumu ciešanu priekšā. Vienīgi karma spēj loģiski izskaidrot šo šķietami netaisnīgo pasauli.

Kā gan citādi izskaidrot nemitīgās cilvēciskās ciešanas? Kara šausmas, nedziedināmās slimības, mēmo izmisumu badā mirstošu bērnu un nomocītu cietumnieku sejās? Neizmērojamu cietsirdību un konfliktus, kas no laika gala ir bijuši daļa no cilvēciskās pieredzes?

Vēl vairāk! Kā citādi atbildēt uz nekad vēl neatbildētajiem jautājumiem: kādēļ ar labiem cilvēkiem notiek briesmīgas lietas? Kādēļ liktenis mēdz būt labvēlīgs pret ļauniem un negantiem cilvēkiem ar apšaubāmu morāli? Kādēļ dzīve šķiet tik neparedzama? Kāpēc rodas sajūta, ka Dievs – ja tāds vispār eksistē – pasauli izmanto par stikla pērlīti, ko ripināt te šurp, te turp? Kāpēc Visums tik bieži šķiet naidīga vieta bez jēlkādiem likumiem un vadības?

Iespējams, nav cita jēdziena, kas labāk atbildētu uz visiem šiem apjukušā cilvēka “kādēļ?” kā jēdziens *karma*.

Pārāk ilgi šis vārds ir vai nu vienkāršots, vai nevajadzīgi mistificēts. Ir pēdējais laiks nopietnāk izvērtēt karmas konceptu un atšķetināt visvairāk nodrāzto, visnepareizāk interpretēto un tajā pašā laikā arī visneaizstājamāko jēdzienu pasaules garīgajā vārdnīcā. Ir pēdējais laiks izvērtēt, kas saista karmu ar cilvēka vissvarīgākajiem jautājumiem: kāda ir dzīves jēga un kā dzīvot šo dzīvi.

Šai grāmatai vajadzētu kļūt gan par palīgu izpētē, gan par ceļvedi. Tajā lasītājam tiek piedāvātas zināšanas, kā dzīvot gudri un laimīgi izaicinošā pasaulē, bet karmas jēdzienam tiek atgriezts tā transformējošais potenciāls, noloģiski visi uzslāņojumi un maldi un parādīts tā sākotnējais eksplozīvais spēks.

Grāmatā es laiku pa laikam citēšu arī *sūtras*, lai palīdzētu orientēties karmas pasaulē. Sūtra burtiski nozīmē – “pavediens”. Neviens nevalkā kaklarotu pavediena dēļ, bet bez pavediena nebūtu kaklarotas! Tradicionāli jogas kultūrā šāds pavediens saviem mācekļiem bija guru, ar kura palīdzību mācekļi spēja labāk orientēties dzīvē. Ar šo grāmatu es ceru lasītājiem gan parādīt orientierus, gan padziļināti izskaidrot karmas jēdzienu. Tajā pievērsos kā detaļām, tā arī lielajai kopainai. Tātad šī grāmata, cerams, ir gan pavediens, gan arī kaklarota.

Grāmatai ir trīs daļas. Pirmajā daļā par karmu tiek runāts kā par apmulsuma un ierobežojumu cēloni, otrajā – kā par iespēju no tā visa atbrīvoties, bet trešajā tiek sniegtas atbildes uz jautājumiem, ko visbiežāk vaicā par karmu.

Pirmā daļa pēta smalko karmas mehānisma darbību. Tas ir daudz sarežģītāks, nekā vairums cilvēku apjauš. Otrā daļa iepazīstina ar *karma jogas* konceptu. Karma joga parāda dažādus veidus, kā piekļūt karmai, kā ar to apieties, un arī veidus, kā sevi no tās atbrīvot. Šai nodaļai ir visai praktiska ievirze, taču jāņem vērā, ka joga ir zinātne, kuru tās niansētības dēļ nevar nodot tikai caur grāmatas lappusēm. Lai joga kļūtu par patiesi transformējošu pieredzi, nepieciešama gan disciplīna, gan prakse garīgā skolotāja vadībā. Tomēr grāmatā sniegtā informācija var iedvesmot un rādīt iespējamo ceļu.

Mazs brīdinājums: grāmatā lietošu dažādus tehniskus terminus. Lai tas tevi nenobiedē! Karma nav poētiska, bet gan ļoti sarežģīta un teju vai klīniski precīzi definēta un klasificēta joma. Un tomēr šī nebūt nav sterila joma. Karma ir cilvēka eksistences pamats. Tas faktiski ir dzīvības un nāves jautājums, tāpēc šauri akadēmiska pieeja te neder.

Pirmajā un otrajā daļā iekļautas vairākas sadaļas ar nosaukumu *sādhana*. Sanskritā šis vārds nozīmē “instruments” vai “darbarīks”. Šie darbarīki palīdz praktiski izmantot atziņas, ar kurām tu sastapsies katrā nodaļā, kā arī pārbaudīt tās savu pieredžu laboratorijā.

Trešā daļa ir veltīta jautājumiem. Tie ir dziļi izjusti, meklējoši jautājumi. Tādi, kas man uzdoti gan semināros, gan vienkārši sarunās pēdējo trīsdesmit piecu gadu laikā. Jautājumi, kas rodas tādēļ vien, ka cilvēku interese par karmu ir sena, pastāvīga un nereti prasa steidzamas atbildes. Ar karmas jēdzienu saistītais apjukums ir patiens, un tikpat patiesa ir tieksme pēc izpratnes.

Varbūt daži no šiem jautājumiem ir svarīgi arī tev. Daži var šķist kā paša uzdoti. Kopš laiku sākuma ļaudīm ir radies ļoti maz pilnīgi jaunu jautājumu. Mainās tikai konteksti un nianšes, tomēr arvien nemainīga paliek vajadzība izprast ciešanu un netaisnības pilnās dzīves jēgu. Tāpēc cilvēka slāpes pēc dzīves noslēpumu atklāšanas nekad netiks remdētas.

Ir laiks atšķetināt karmu!

PIRMĀ DAĻA

Piezīme lasītājam

Vārds “sadhguru”, kā bieži to uzsveru, nebūt nenozīmē izglītotu guru. Sadhguru neveido svētajos rakstos rodamā informācija, bet gan ik mirkli gūstamas iekšējās zināšanas. Citiem vārdiem sakot, mani veido tieša, nevis pastarpināta pieredze.

Līdz ar to man nepiemīt un nekad nav piemitusi mācīta cilvēka pieeja karmai. Runājot par karmu, es nevedos no kaut kādām doktrīnām, bet tikai no paša uztveres. Konceptuālas zināšanas ir raksturīgas akadēmiķiem. Jogam ir raksturīgas uz uztveri balstītas zināšanas.

Grāmatas pirmajā daļā tiek sniegtas zināšanas par tik ļoti sarežģīto un daudzdimensionālo karmas tēmu. Var šķist, ka tajā ir runa tikai par konceptuālām un dažkārt grūti uztveramām idejām. Tomēr uzsvēršu, ka tās nav abstraktas teorijas, bet gan tiešs ieskats karmas reālajā darbībā.

Šī daļa ir veltīta izslāpušajiem. Tiem, kurus gadiem ilgi neliek mierā jautājumi: kas ir karma? Kā tā uzkrājas? Kas liek tās mehānismiem strādāt? Kad ir aizsācies šis sarežģītais un trakais cikls? Pirmā daļa nav praktiska rokasgrāmata, bet gan ieskats karmas rata darbības mehānismā.

Pirmajā daļā ir pētīts, kā rodas un kā uzsāk kustību šis rats. Soli pa solim lasītājs tiek ievests karmas jēdziena izpratnē – kas

tā ir un kā uzkrājas, kā veidojas daudzpusīgā cilvēka personība, cik neticami plaša ir atmiņu krātuve katrā indivīdā, kāda ir gribas nozīme, kādos noslēpumainos veidos mūs sasniedz karma, pat ja cenšamies no tās atbrīvoties.

Garīgie meklētāji parasti vēlas tikt vaļā no karmas, tomēr ir svarīgi atcerēties, ka karma *nav* ienaidnieks. Nav nepieciešams likvidēt visu karmu, lai labi dzīvotu. Tieši otrādi, bez karmas nemaz nav iespējams eksistēt, jo tā ir cilvēka dzīves pamats. Tajā pašā laikā karma liek ciest un sasaista arvien ciešāk, ja cilvēks neiemācās to vadīt.

Jogas dzīvesziņa neuzstāda vispār nekādus noteikumus. Tā ļauj brīvi izvēlēties, vai nu ģenerēt pozitīvu karmu nākotnei, vai distancēties no karmiskās bagāžas, vai pilnībā no tās atbrīvoties. Šajā grāmatā tiek pētītas un izklāstītas dažādas iespējas, tomēr izvēle paliek katra paša ziņā.

Ja kājai atkal un atkal uzbrauc ritenis, vai vainīgs ir ritenis? Vai neprasmīgs braucējs? Šīs grāmatas mērķis nav izgudrot jaunu riteni, bet gan ieteikt veidus, kā ar prieku braukt paša izvēlētā virzienā, turklāt droši pārzināt un vadīt savu ceļojumu.

PIRMĀ NODAĻA

Karma: mūžīgā mīkla

SŪTRA NR. 1

*Karma nozīmē pašam kļūt par savas radīšanas avotu.
Pārņēmis atbildību no debesīm uz sevi,
cilvēks pats top par sava likteņa vienīgo veidotāju.*

Šofera krēslā

Reiz bija tā.

Reiz Amerikas Savienotajās Valstīs ieradās pāvests. Viņa grafiks bija saspringts, bija iepļānotas tikšanās dažādās pilsētās. Sagādījās tā, ka pa Luiziānu pāvestam bija jāpārvietojas šofera vadītā garā limuzīnā – automašīnā, kas iemieso amerikāņu vēlmi un prasmi izstiept transporta līdzekli līdz galējai robežai.

Pāvests bija sajūsmā, jo vēl nekad nebija šādā mašīnā braucis. Viņš teica šoferim: “Es labprāt pats ar to izbrauktu.”

Nespēdams atteikt pāvestam, šoferis piekrita: “Protams, svēto tēv!”

Tā nu pāvests apsēdās pie stūres, bet šoferis iekārtojās aizmugurē pasažieru sēdekli. Pāvests patiešām izbaudīja braucienu un “spieda gāzi grīdā”. Viņš brauca ar ātrumu simt četrdesmit un pat ar simt sešdesmit kilometri stundā, pat neaptverot, cik ātri tas ir.

Te nu iejaucās Luiziānas policija, kuras bardzība pret ātruma pārkāpējiem ir vispār zināma, un uzsāka pakalīdzīšanos. Pamanījis aizmugurē mirgojošās bākugunis, pāvests apturēja limuzīnu.

No policijas automašīnas izkāpa policists un, turēdams roku uz ieroča, uzmanīgi pienāca pie limuzīna. Viņš pa automašīnas logu redzēja pie stūres sēžam pašu pāvestu! Policists paskatījās uz aizmugurējo sēdekli un pamanīja, ka tur sēž vēl kāds.

“Gaidiet,” policists noteica. Viņš aizgāja atpakaļ uz savu mašīnu, paņēma rāciju, izsauca policijas priekšnieku un teica: “Šef, mums ir gadījies brangs ķēriens.”

“Nu beidz! Kas tad tev tur ir? Bonija un Klaidis, vai?”

“Nē, kaut kas vēl daudz lielāks.”

“Jēziņ, esi notvēris Alu Kaponi?”

“O nē. Kaut ko vēl daudz, daudz lielāku.”

“Ko? Tev šķiet, ka esi noķēris pašu ASV prezidentu?”

“Nē, vēl nozīmīgāku par to.”

“Nu beidz! Kas, velns parāvis, varētu būt nozīmīgāks par ASV prezidentu? Kas īsti tev tur ir?”

Policists atbildēja: “To es nezinu, bet viņa šoferis ir pats pāvests!”

Un te nu mēs nonākam pie lietas būtības: vairumam cilvēku nav ne jausmas, kas vada viņu automašīnu!

Palūkojies apkārt un pavēro, cik cilvēku dzīvo, patiešām izprotot trako dzinēju, ko sauc par dzīvi? Lielākā daļa ir pasīvi ķīlnieki – viņi nepārzina mehānismu, nezina, kāda degviela nepieciešama, neprot regulēt ne virzienu, ne ātrumu un, galvenais, nesaprot, kurš tad īsti ir šoferis. Tie runā par brīvo gribu, brīvību un neatkarību, taču savu dzīvi gandrīz nemaz vai vispār nemaz nepārvalda. Un liktenis ir kaut kas tāds, ko viņi rada neapzināti.

Laipni lūgts karmā – dimensijā, kas tevi ieliek tavā īstajā vietā, kur tev bija jāatrodas jau no paša sākuma, – šofera vietā.

Karmas demistifikācija

Lūk, arī šīs grāmatas centrālais jautājums: kas *ir* karma?

Burtiski šis vārds nozīmē “darbība”.

Diemžēl vairums cilvēku ir izsprieduši, ka darbība jāskata labas un sliktas rīcības kontekstā. Viņi redz karmu kā labo darbu un grēku, tikumu un netikumu bilanci. Tādu kā dzīves auditu. Citi karmu uztver par savdabīgu dievišķa grāmatveža galveno grāmatu, kurš vieniem piešķir debesu svētlaimi, bet pārējos nolemj kādai zemākai pasaulei vai iemet šķirotājā, kas tos izvemj atpakaļ uz Zemes turpināt ciest.

Tas nav tikai nepareizi un absurdi vien. Tas ir traģiski.

Šo priekšstatu dēļ ir radušās apmulsušu un gļēvu cilvēku paudzes. Viņi karmas jēdzienu lieto kļūdaini un bez izpratnes par tā patieso nozīmi. Tādējādi karma ir kļuvusi par tādu kā nolemtības simbolu, ļoti daudzus paralizējot vai ļaujot ar to attaisnot jebkuru sociālo nevienlīdzību un politisko tirāniju. Šāda karmas izpratne ir novedusi pie viltus filozofijas un bezjēdzīgām akadēmiskajām debatēm, kā arī, protams, veicinājusi zīlēšanas industrijas attīstību.

Lauzīsim pirmo mītu!

Patiesībā karmai nav *nekā* kopīga ar sodu vai apbalvojumu. Nekā kopīga ar despotisku dzīves auditoru debesīs, kurš primitīvi valda ar burkāna un rīkstes palīdzību. Nekā kopīga ar žēlsirdīgu dievu uz mākoņa maliņas. Un arī ar dievišķo atreibību, ar tikumību un grēku, ar labu un ļaunu, ar Dievu un Luciferu ne.

Karma nozīmē vien to, ka esam radījuši savas dzīves uzmetumu. Tātad paši esam savas dzīves veidotāji. Pasludinot: “Tā ir mana karma,” – patiesībā sakām: “Es esmu atbildīgs par savu dzīvi.”

Karma nozīmē pašam kļūt par savas radišanas avotu. Pārņēmis atbildību no debesīm uz sevi, cilvēks pats top par sava likteņa vienīgo veidotāju.

Karma ir visas eksistences dabiskais pamats. Karma nav no augšas uzspiests likums. Tā neļauj novelt savu atbildību uz kādu citu, tā neļauj vainot vecākus, skolotājus, valsti, politiķus, dievus vai likteņus. Karma padara ikvienu tiešā veidā atbildīgu par savu likteni un – galvenais – par to, kā uztveram savu dzīvi.

Līdz ar to vienīgais piemērotais jautājums ir: vai tu esi *gatavs* karmai?

Vai tu esi gatavs uzzināt par spēcīgu dimensiju, kas var pārlicināt ņemt dzīves grožus pašam savās rokās?

Ja ne, tad tālāk nelasi.

Taču, ja esi gatavs un gribi noskaidrot vairāk par karmas mehānisma darbību, šī grāmata varētu kļūt par atslēgu. Ir tikai jāpiešķiļ aizdedze un jāuzsāk savas jaunās dzīves ceļojums. Brauciena pieredze pilnībā mainās, kad pats kļūsti par šoferi.

Tomēr ir svarīgi atcerēties vienu lietu. Karma nav doktrīna. Nekādu bonusu par tās pieņemšanu nebūs. Tāpat kā nebūs soda par nepieņemšanu. Karma nav mācība, svētie raksti, ideoloģija, filozofija vai teorija. Tā vienkārši ir lietu kārtība. Tā ir eksistenciāls mehānisms. Gandrīz kā Saule, kas ir un paliek Saule, vienalga, vai to ņem vai neņem vērā, vai to respektē vai ne. Tā nevāc ap sevi fanu klubu.

Karma tevi no pārbiedēta pasažiera, kurš aizmugurējā sēdekli žņaudzi rokas, pārvērs par pašpārlicinātu šoferi, kas spēj savaldīt stūri un priedīgi stūrē savu likteni paša izvēlētā virzienā.